Varsinais-Suomen hyvinvointialue
Egentliga Finlands välfärdsområde

Maatilojen varautumiskoulutus 07.11.2026

Varsinais-Suomen hyvinvointialue

Lähes
500 000 asukasta

Työntekijöitä yhteensä
23 000

Henkilöstömäärältään
maan toiseksi suurin hyvinvointialue,
Suomen suurimpia työnantajia.

Hyvinvointialueemme 1.1.2023 alkaen

27 kunnan sotepalvelut

Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri

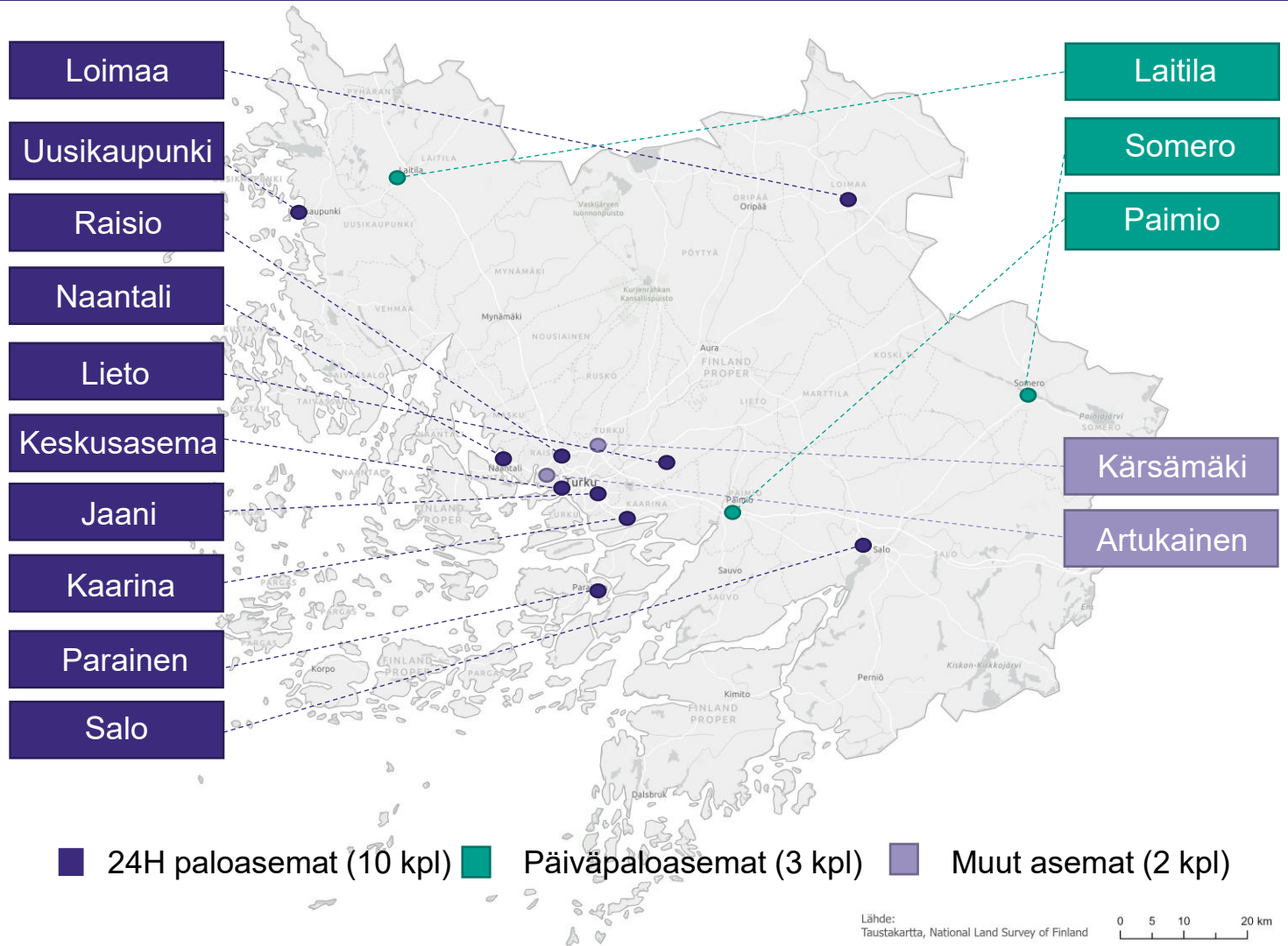
Varsinais-Suomen pelastuslaitos

Erityishuollon palvelut
eli KTO ja Kårkulla

Varsinais-Suomen pelastuslaitos

- Varsinais-Suomen pelastuslaitos on osa Varsinais-Suomen hyvinvointialuetta
- Saaria alueella on noin 22 000, joista ilman tieyhteyttä 176
- Pelastustoimintaa 27 kunnassa, ja ensihoitopalvelut 5 kunnassa
- Lisäksi alueella varautumis-, valvonta- ja tukipalvelut

Asemat

Näiden lisäksi 65 sopimuspalokuntaa ja 5 puolivakinaista palokuntaa

Varsinais-Suomen hyvinvointialue
Egentliga Finlands välfärdsområde
varha

72 TUNTIA
72 TUNTIA ON VIRAINOMAISTAN JA JÄRJESTÖJEN LAATIMA VARAUTUMISSUOSITUS KOTITALOUKSILLE
www.72tuntia.fi
TARKISTA, ONKO VARAUTUMISESI RIITTÄVÄLLÄ TASOLLA!
Sähkökatko
Vesi
Kotivara
Oikea tieto ja tietoturva
Suomen Pelastusalan Keskusjärjestö
SPEK

Varsinais-Suomen hyvinvointialue
Egentliga Finlands välfärdsområde

Varautuminen

Maatilan 72 tunnin varautuminen

Jos sähkökatko, tulipalo tai muu häiriö kestää useita tunteja tai vuorokausia, maatilan on kyettävä toimimaan omatoimisesti.

- **Varavoima:** aggregaatti ja polttoaine kriittisille toiminnoille
- **Vesihuolto:** eläinten juomavesi ja vedensaannin turvaaminen
- **Rehut ja kuivikkeet:** riittävä varasto useiksi päiviksi
- **Alkusammutuskalusto:** sammuttimet, sammutuspeitteet ja vesipisteet
- **Häiriötilanneohjeet:** tärkeät yhteystiedot ja toimintaohjeet saatavilla
- **Koneiden ja laitteiden toimintakyky:** varaosia ja huoltotarvikkeita yleisimpiin vikoihin
- **Eläinten hyvinvointi:** suunnitelma ruokinnan, ilmanvaihdon ja hoidon turvaamiseksi
- **Pelastussuunnitelma:** tunnettu ja harjoiteltu koko tilan henkilöstön kesken

Kysymys jokaiselle tilalle: Pystyttäisiinkö eläinten hyvinvointi ja tilan kriittiset toiminnot turvaamaan vähintään 72 tunnin ajan ilman ulkopuolista apua?**

Haasteita pelastuslaitoksille maatilojen suhteen:

- usein etäinen sijainti avun saantiin
- veden saanti sammutukseen
- automaattisten paloilmoitus- ja sammutusjärjestelmien puuttuminen.

- rakennusten paloluokka

-> rakenne ei kestä paloa

-> rakennusmateriaalit eivät ole kovin vaikeasti syttyviä tai paloa levittämättömiä.

Varsinais-Suomen hyvinvointialue
Egentliga Finlands välfärdsområde

Esimerkkejä riskikohteista maatiloilla

- Eri tiloilla riskikohteet vaihtelevat tuotantosuunnan mukaan.

Eläinsuojat

- eläinten pelastaminen mahdollisessa tulipalotilanteessa
- suuret eläinmäärät ja haastava evakuointi
- ilmanvaihdon pysähtyminen sähkökatkon tai palon seurauksena
- kuivikkeiden ja rehujen syttyminen

Kuivurit, lämpökeskukset ja lämmittimet

- kuljetinhihnojen siirtymiset ja laakeriviat
- turvalaitteiden toiminta (pyörimisvahti, lämpötilavalvonta, takapalosuojat)
- järjestelmien toiminnan seuranta ja huolto
- tuhkan turvallinen käsittely
- väliaikaiset korjaus- ja käyttöjärjestelyt
- pölyn kertyminen laitteisiin

Koneet ja työkalusto (traktorit, puimurit, kurottajat ym.)
- kuumat pinnat, sähköviat, laakerivauriot sekä pölyn ja kasvijätteen kertyminen voivat aiheuttaa syttymisen

Sähköasennukset ja sähkölaitteet
- laitteiden puhtaus, säännöllinen kunnossapito sekä sähköasennusten ja -laitteiden eheys ovat keskeisiä paloturvallisuustekijöitä

Tulityöt
- maatiloilla tulitöitä tehdään usein tilapäisissä tulityöpaikoissa, jolloin korostuvat tulityöjärjestelyt, valvonta ja riittävä jälkivartiointi

Kemikaalit ja polttoaineet
- polttoainesäiliöt, kasvinsuojeluaineet ja säilöntäkemikaalit voivat lisätä palo- ja ympäristövahinkojen riskiä

Tuhoeläimet
- hiiret, myyrät ja rotat voivat vaurioittaa sähkökaapeleita ja aiheuttaa sähkövikoja sekä palovaaraa

Palavien materiaalien varastointi
- rehujen, kuivikkeiden, olkien, hakkeen ja muiden palavien materiaalien sijoittelu ja varastointi vaikuttavat merkittävästi palon leviämiseen

Aurinkovoimalat ja energian varastointi
- aurinkosähköjärjestelmät sekä akustot tuovat uusia riskejä erityisesti vika- ja pelastustilanteissa

Itsesyttymisvaarat
- paalit, hake, turve ja muut orgaaniset materiaalit voivat kosteuden, käymisen tai lämpenemisen seurauksena syttyä ilman ulkoista sytytyslähdettä

Varsinais-Suomen hyvinvointialue
Egentliga Finlands välfärdsområde

Varautuminen maatilan paloturvallisuudessa

- **Alkusammutuskalusto**
  - riittävä määrä ja oikeantyyppiset sammuttimet sekä sammutusvesikalusto helposti saatavilla
- **Palonilmaisu ja hälyttäminen**
  - palonilmaisulaitteistot, hälytysjärjestelmät ja niiden toimintakunnon varmistaminen
- **Koneiden ja prosessien valvonta**
  - aikaa varattava koneiden, kuivureiden ja muiden laitteiden toiminnan seurantaan poikkeamien havaitsemiseksi ajoissa
- **Turvalaitteiden koestus**
  - turvalaitteiden, hälytysten, valvontalaitteiden ja suojajärjestelmien säännöllinen testaus
- **Huolto ja kunnossapito**
  - koneiden, laitteiden ja rakennusten ennakoiva huolto vähentää häiriö- ja paloriskiä
- **Tarkastukset ja nuohoukset**
  - sähkölaitteiden määräaikaistarkastukset sekä tulisijojen ja hormien säännöllinen nuohous
- **Huoltotarvikkeiden saatavuus**
  - varaosien, voiteluaineiden, suodattimien ja muiden huoltotarvikkeiden riittävä varastointi
- **Sähkökatkoihin varautuminen**
  - varavoimajärjestelyt, kuten aggregaatit, erityisesti eläinsuojien, ilmanvaihdon ja ruokintajärjestelmien turvaamiseksi
- **Pelastussuunnitelma**
  - toimintaohjeet hätätilanteisiin, alkusammutukseen, eläinten pelastamiseen, hälyttämiseen sekä opastus pelastuslaitokselle

Hyvä varautuminen perustuu ennakointiin, kunnossapitoon ja nopeaan reagointiin. Tavoitteena on havaita vaaratilanteet ajoissa, rajoittaa vahinkoja ja turvata ihmiset, eläimet sekä tuotannon jatkuvuus.

Varsinais-Suomen hyvinvointialue
Egentliga Finlands välfärdsområde

Kemikaaliturvallisuuteen liittyviä oppaita

Varsinais-Suomen hyvinvointialue
Egentliga Finlands välfärdsområde

Salon alueella palotarkastuksia tekee lähtökohtaisesti:
palotarkastajat Eerik Virtanen tai Jarkko Konkola.
Someron alueella palotarkastuksia tekee lähtökohtaisesti palotarkastaja Juha vuorinen

Pelastuslaitoksen valvontasuunnitelman mukaisia palotarkastuksia tehdään ympäristöluvan edellyttämiin tiloille (LVV 36kk tai kunta 48kk). Myös kuivureiden palotarkastuksia on harkittu aloitettavaksi.

Varsinais-Suomen hyvinvointialue
Egentliga Finlands välfärdsområde

Esimerkkejä palotarkastuksella tarkastettavia asioita:
- pelastustoiminnan edellytykset
- palo-osastoivat rakennusosat
- uloskäytäväjärjestelyt
- paloilmoittimet ja palovaroittimien toiminta
- mahdollisten sammutuslaitteistojen toiminta
- savunpoiston järjestelyt
- alkusammutuskaluston
- lämmitysjärjestelmät
- varavoimajärjestelyt
- aurinkovoimalat
- opasteet ja kyltitykset esim. tekniset tilat tai pääsulkujen sijainneista
- mahdolliset majoitustilat (esim. marjatilat)
- kemikaalien säilytys (esim. farmarisäiliöt)
- pelastussuunnitelmat tai räjähdyssuojausasiakirjat

Varsinais-Suomen hyvinvointialue
Egentliga Finlands välfärdsområde

Paloturvallisuusasiat on kiinteistöjen ja toimijoiden omalla vastuulla - Palotarkastukset maatiloilla tehdään valvontasuunnitelman perusteella. Valvontavälit vaihtelevat vuodesta kymmeneen vuoteen.

Kari Kummunsalo
johtava palotarkastaja
kari.kummunsalo@varha.fi
040 1285 340

Kuva: Fingerpori (Pertti Jaarla